

UCHWAŁA NR XXVII/217/2017
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 28 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w 2016 r.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.¹) oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w 2016 roku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 730.

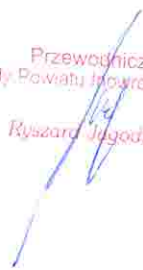
² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, poz. 1948, poz. 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, poz. 60, poz. 624.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XXVII/217/2017
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 28 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w 2016 roku.

Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, domów pomocy społecznej oraz mieszkań chronionych.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.). Przepis ten mówi, że do wyłącznej właściwości Rady Powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji Rady Powiatu. Ponadto art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) stanowi, że kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Ryszard Jagodziński

Załącznik do uchwały Nr XXVII/217/2017
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sprawozdanie dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Inowrocławiu
z działalności Centrum w roku 2016.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, zwane dalej Centrum, zostało utworzone uchwałą nr IV/21/99 Rady Powiatu Inowrocławskiego i działa jako samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Starosta Inowrocławski przy pomocy Centrum sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jednostką kieruje dyrektor, w oparciu o następujące działy:

- 1) Dział Pomocy Instytucjonalnej, realizujący zadania związane z rodzinami zastępczymi i usamodzielnieniami, domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz Systemem Informatycznym POMOST;
- 2) Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizujący zadania związane z likwidacją barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, dofinansowaniem do turnusów rehabilitacyjnych, środków ortopedycznych pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego, warsztatów terapii zajęciowej oraz rehabilitacji zawodowej;
- 3) Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej;
- 4) Dział Administracyjno-Finansowy;
- 5) Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- 6) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2016 r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 33,6. Działalność Centrum finansowana była ze środków własnych powiatu, odpisu 2,5% środków z PFRON-u na obsługę realizowanych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz dotacji celowej przeznaczonej na dodatki dla pracowników socjalnych i funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 8 963 pism, a 5 587 zostało wysłanych.

W roku 2016 Centrum przygotowało 10 projektów uchwał przyjętych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego oraz 2 projekty uchwał przyjętych przez Zarząd Powiatu Inowrocławskiego.

Domy pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w powiecie inowrocławskim funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej, w których na liczbę miejsc statutowych 437 przebywało średnio 437 mieszkańców. Wszystkie domy w powiecie posiadają wymagane standardy i zezwolenia na prowadzenie domu. Każdy z domów ma określony typ w zależności od schorzeń podopiecznych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Tabela 1

Dom Pomocy Społecznej w:	typ domu	liczba miejsc statutowych	średnia liczba mieszkańców	liczba mieszkańców na 31.12.2016 r.
Inowrocławiu	dla osób w podeszłym wieku	90	90	90
Ludzisku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	100	100	100
Parchaniu	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	80	80	80
Tarnówku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	80	80	80
Warzynie	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	87	87	87
R A Z E M		437	437	437

Tabela 2

Dom Pomocy Społecznej w:	średniomiesięczny koszt utrzymania mieszkańca	stawka żywieniowa w zł
Inowrocławiu	3 217,12	8,11
Ludzisku	3 380,68	7,84
Parchaniu	3 496,05	8,00
Tarnówku	3 410,59	7,38
Warzynie	3 288,69	7,41

Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. wprowadziła zasadę trójfinansowania i zobowiązała mocą art. 61 rodzinę oraz gminę do regulowania różnicy między

średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby przebywające w placówkach pomocy społecznej. W domach pomocy społecznej na 31 grudnia 2016 r. przebywało 252 osób, których pobyt był dofinansowany z budżetu państwa oraz 185 osób, których pobyt dofinansowywały gminy oraz rodziny. Powyższe dane pokazują poniższe tabele.

Tabela 3

Dom Pomocy Społecznej w:	odpłatność za pobyt w zł:		
	według starych zasad	według nowych zasad	ogółem
Inowrocławiu	172 387,31	2 464 472,28	2 636 859,59
Ludzisko	740 944,53	902 529,71	1 643 474,24
Parchaniu	475 689,21	1 148 974,12	1 624 663,33
Tarnówku	575 878,05	703 316,65	1 279 194,70
Warzynie	393 003,87	1 469 379,17	1 862 383,04
RAZEM	2 357 902,97	6 688 671,93	9 046 574,90

Tabela 4 Mieszkańcy umieszczeni wg starych i nowych zasad.

Dom Pomocy Społecznej w:	stare zasady	nowe zasady
Inowrocławiu	20	70
Ludzisku	74	26
Tarnówku	61	19
Parchaniu	51	29
Warzynie	46	41
Razem	252	185

W domach pomocy społecznej przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na etaty oraz średnie miesięczne wynagrodzenie przedstawiało się następująco.

Tabela 5

Dom Pomocy Społecznej w:	przeciętne wynagrodzenie w zł	przeciętne zatrudnienie w etatach
Inowrocławiu	2 597,00	59
Ludzisku	2 503,89	68,8
Parchaniu	2 504,00	62,4
Tarnówku	2 472,77	56
Warzynie	2 533,54	59,6
R A Z E M		305,8

Mieszkańcy przebywający w dps-ach na starych zasadach posiadają własne środki finansowe. 239 osób posiada renty lub emerytury, natomiast 13 osób otrzymuje zasiłki stałe.

Struktura wiekowa osób przebywających w domach pomocy społecznej przedstawia się następująco.

Tabela 6

Wyszczególnienie	od 19 do 40 lat	od 41 do 60 lat	od 61 do 74 lat	powyżej 74
DPS Inowrocław	0	11	30	49
DPS Ludzisko	23	58	14	5
DPS Tarnówko	35	32	10	3
DPS Parchanie	6	28	28	18
DPS Warzyn	13	33	36	5
Razem	77	162	118	80

Największa rotacja mieszkańców występuje w DPS-ie w Inowrocławiu z uwagi na wiek oraz stan chorobowy osób w nim umieszczanych. W roku sprawozdawczym 21 osób zostało umieszczonych ww. domu.

W domach pomocy społecznej zatrudnionych było 311 osób.

Zadaniem domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu inowrocławskiego jest zapewnienie całodobowej opieki, oraz zaspakajanie potrzeb bytowych,

edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązujących standardów. W zakresie potrzeb bytowych dom zapewnia: mieszkanie, wyżywienie, ubranie oraz środki czystości. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom zapewnia: pielęgnację, rehabilitację, terapię zajęciową, zajęcia kulturalne i rekreacyjne. Wszystkie działania domów pomocy społecznej są dla ich mieszkańców bezpłatne z mocy obowiązujących przepisów standaryzacyjnych. We wszystkich domach działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, celem ich działalności jest opracowanie i wdrożenie planów indywidualnego wsparcia. Każdy z domów posiada procedury dotyczące mieszkańców i personelu określające zasady postępowania w niektórych sytuacjach z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców zgodnie z obowiązującym prawem.

W roku 2016 Centrum wydało 93 decyzje dotyczące mieszkańców dps-ów w tym:

- 1) 43 o umieszczeniu w domu pomocy społecznej;
- 2) 4 uchylające pobyt w domu pomocy społecznej;
- 3) 1 zmieniająca pobyt w domu pomocy społecznej;
- 4) 4 odmowne;
- 5) 41 o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Ogółem budżety domów pomocy społecznej wyniosły 17 321 252,17 zł.

Finansowanie odbywało się z:

- 1) dotacji celowej z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu w wysokości 8 351 813,00 zł;
- 2) odpłatności mieszkańców w wysokości 4 044 979,88 zł;
- 3) odpłatności gmin w wysokości 5 001 589,02zł.

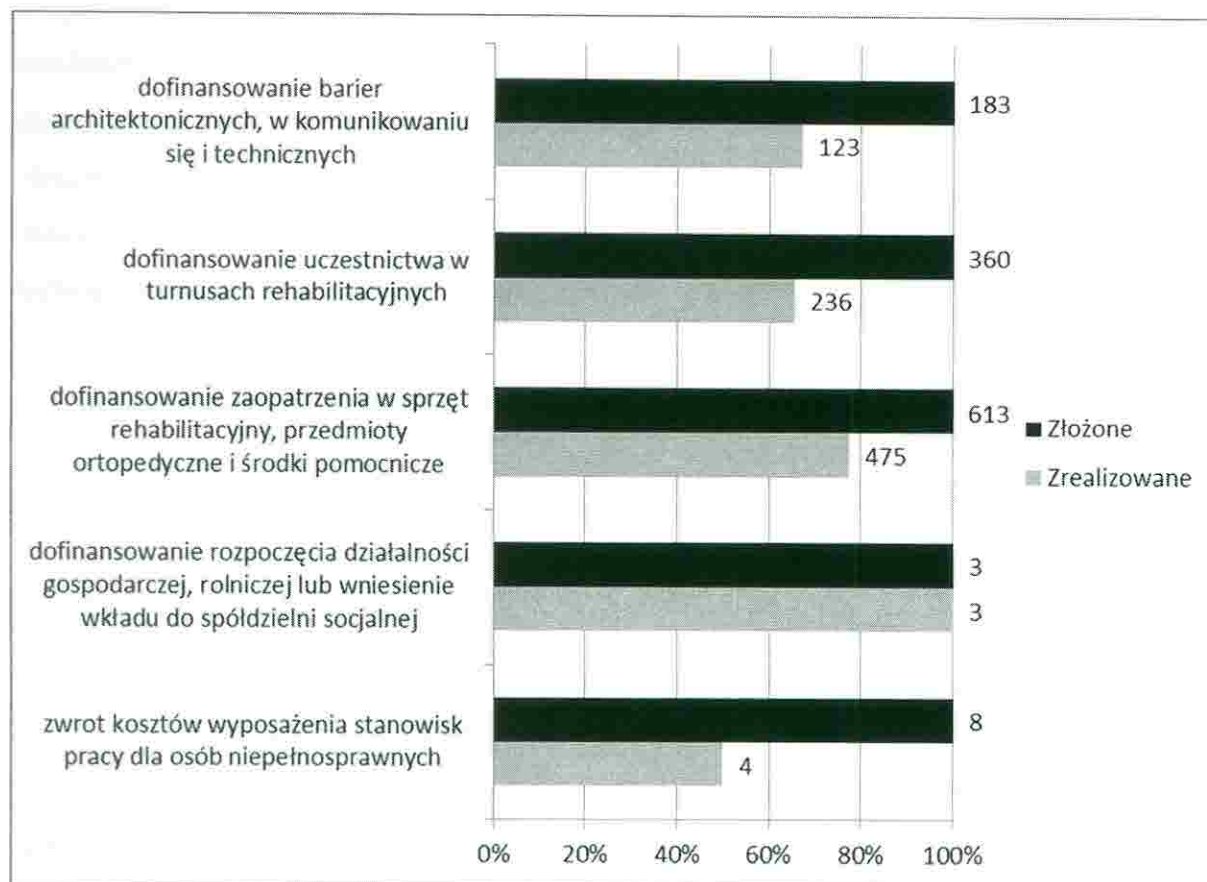
Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką realizującą zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm), zwana dalej ustawą.

Powiat Inowrocławski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2016 rok środki w wysokości **1 986 860 zł**, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON-u samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808, z późn. zm.).

Wydatkowanie środków przekazanych przez PFRON, z przeznaczeniem na zadania należące do kompetencji samorządu powiatowego przedstawiają, poniższy wykres i tabela.

Wykres 1

Wyszczególnienie zadań	środki na 2016 r.	złożone wnioski		wyplacone dofinansowanie	
		liczba	kwota	liczba osób	kwota
zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	156 521 zł	8	418 400 zł	4	156 520 zł
dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	103 470 zł	3	148 162 zł	3	103 470 zł
dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	479 880 53 320 śr. powiatu			30	533 200
dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	29 520 zł	17	42 750 zł	460	29 511 zł
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	485 828 zł	613	1 073 743 zł	475	485 828 zł
dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	391 336 zł	360	568 591 zł	377 (z opiekunami)	391 323 zł
dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	350 000 zł	183	878 703 zł	123	340 305 zł
RAZEM:	1 996 555 zł	1 184	3 130 349 zł	1 472	2 040 157 zł

Tabela 7

Niepełnosprawność jest zjawiskiem bardzo powszechnym, występującym na całym świecie. Nie wszyscy ludzie jednak zdają sobie sprawę z tego w jak dużej skali występuje, mimo iż zdecydowanie wszyscy musimy mieć świadomość, że możemy stać się kiedyś osobami niepełnosprawnymi. Na całym świecie miliony osób cierpi z powodu niepełnosprawności, czyli każdej utraty sprawności lub nieprawidłowości w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym bądź anatomicznym.

Niepełnosprawność bardzo często skutecznie uniemożliwia prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego osobom niepełnosprawnym należy się zrozumienie oraz pomoc ze strony otoczenia. Niestety bardzo często osoby niepełnosprawne ulegają zjawisku stygmatyzacji, które docelowo prowadzi do wykluczenia społecznego. Wykluczenie społeczne natomiast jest sytuacją, w której jednostka pod wpływem wielu zdarzeń nie może uczestniczyć w życiu społecznym i nie ma na to większego wpływu. Nie korzysta tym samym z podstawowych praw, instytucji oraz rynku, które powinny być dostępne dla wszystkich. Jako społeczeństwo i zarazem otoczenie osób niepełnosprawnych wspólnie powinniśmy dążyć do tego, aby likwidować te bariery i sprawiać, aby z dnia na dzień osobom niepełnosprawnym żyło się lepiej i aby wszystkie te osoby czuły się pełnowartościowymi członkami społeczności.

Do zadań powiatu realizowanych przez powiatowe centrum pomocy rodzinie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej należy opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, przestrzegania prawa osób niepełnosprawnych, podejmowania działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności, współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób. Zgodnie z ustawą powiat jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Klientami Centrum, korzystającymi z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o zaliczeniu do jednego ze stopni niepełnosprawności, osoby całkowicie lub częściowo niezdolne do pracy lub dzieci do 16 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W zależności od indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych, powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych realizują następujące zadania.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się;
- 5) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- 1) refundacja kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy;
- 2) finansowanie szkoleń;
- 3) udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- 4) dofinansowanie do 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej;
- 5) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu;
- 6) instrumenty rynku pracy.

W 2016 r. w ramach udzielonego wsparcia **470** osób otrzymało dofinansowanie do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na kwotę **482 588,00 zł**, w tym: 20 wózków inwalidzkich, 1 urządzenie multifunkcyjne, 1 naprawa pionizatora, 22 protezy powietrzne, 178 aparatów słuchowych, 1 system FM, 1 proteza piersi, 40 protez kończyn górnych i dolnych, 10 ortez, 5 balkoników, 7 sztuk obuwia ortopedycznego, 2 gorsety korekcyjne, 1 poduszka p/odleżynowa, 2 materace p/odleżynowe, 1 proteza krtani, 1 epiproteza oka, 2 siedziska ortopedyczne, 1 fotelik dziecięcy, 1 laska sygnalizacyjna, 1 rękaw uciskowy, 1 sznurówka lędźwiowa, 171 pieluchomajtek, wkładek anatomicznych lub cewników.

Dofinansowanie do wózków inwalidzkich otrzymało 20 wnioskodawców. Upośledzenie narządu ruchu wiąże się zazwyczaj z ograniczeniem sprawności fizycznej danej osoby, niemożliwością podjęcia pracy, ale także z niemożnością wykonywania pewnych ról

społecznych, a co za tym idzie niejednokrotnie załamaniem psychicznym osoby niepełnosprawnej. Najprościej mówiąc głównymi problemami osób niepełnosprawnych, tej grupy, są szeroko występujące wokół nich różnego rodzaju bariery. Dla osób korzystających z tego rodzaju wsparcia ważne jest życie w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, prosty dostęp do obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się i powszechne korzystanie ze środków transportu, możliwość łatwiejszej komunikacji. Udzielone dofinansowanie powinno powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej wydajniejsze funkcjonowanie.

1 osoba niepełnosprawna skorzystała z dofinansowania do urządzenia multifunkcyjnego i 1 do naprawy pionizatora tj. urządzeń do terapii i rehabilitacji, które pomagają funkcjonować osobom niepełnosprawnym, które nie nabyły bądź utraciły umiejętność samodzielnego poruszania się bez względu na wiek i poziom rozwoju intelektualnego między innymi: MPD, SM, dystrofia, hemiplegia, paraplegia, tetraplegia, miopatie, urazy kończyn dolnych, porażenie wiotkie i spastyczne.

Z dofinansowania do protez kończyn górnych bądź dolnych oraz naprawy skorzystało 40 osób. Amputacja kończyn w wyniku chorób lub wypadków, wiąże się z koniecznością zakupu protezy. Świadomość kalectwa powoduje utratę samodzielności, ograniczenie kontaktów społecznych. Zasadniczo u osoby niepełnosprawnej zmienia się sytuacja społeczna i ekonomiczna, także aktywność fizyczna ulega znacznemu pogorszeniu. Niepełnosprawni odczuwają brak swobody w poruszaniu się, co ogranicza ich życie społeczne, prywatne jak i zawodowe. Proteza jest dla każdego pacjenta produktem wyjątkowym, pełni w jego życiu szczególną rolę. Otrzymane dofinansowanie i zakup protezy, pozwala na prowadzenie aktywniejszego życia społecznego, a przede wszystkim umożliwia powrót do pracy zawodowej.

Aparaty słuchowe otrzymało 178 wnioskodawców, a 1 osoba otrzymała system wspomagający słyszenie. Posiadanie, używanie aparatów słuchowych oraz systemów wspomagających słyszenie ma na celu polepszenie jakości i komfortu życia rodzinnego, towarzyskiego. Stwarza warunki do samodzielnego funkcjonowania w rodzinie, środowisku lokalnym i zawodowym. Ułatwia osobom z dysfunkcją narządu słuchu wykonywanie czynności życiowych, wpływa na osiągane wyniki w edukacji i poziom zdobywanego wykształcenia, by osoba niepełnosprawna mogła cieszyć się z codziennego życia oraz kierować nim łatwiej, aktywniej.

Zrealizowano pozytywnie 22 wnioski osób starających się o aparaty do leczenia bezdechu sennego. Protezy powietrzne kupowane są zgodnie z indywidualnymi potrzebami klienta, ułatwiają i poprawiają komfort oddychania podczas snu. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu do protez powietrznych chorzy znacznie poprawiają swoją aktywność życiową, redukują senność i apatię, zmęczenie w ciągu dnia. Korzystanie z tego rodzaju urządzeń jest jedyną metodą na normalne, zdrowe życie bez zachowań agresywnych, rozdrażnienia i niepokoju. Ustępuje podwyższony poziom lęku, depresja, trudności z pamięcią i koncentracją uwagi, konflikty rodzinne lub w pracy.

Obuwie ortopedyczne otrzymało 7 wnioskodawców. Osoby korzystające z tego rodzaju wsparcia, to przede wszystkim osoby z różnymi rozwojowymi dysfunkcjami, cierpiące na bóle reumatyczne, stóp, osoby po urazach, a także chorzy na cukrzycę z tzw. stopą cukrzycową. Odpowiednio dobrane obuwie koryguje wady postawy, niedoskonałości w budowie stóp a także ich schorzenia.

Środki pomocnicze, takie jak pieluchomajtki, wkładki anatomiczne, worki do zbioru moczu i cewniki to dbałość o dobro, higienę i zdrowie człowieka. Stosowanie środków pomocniczych podnosi komfort życia chorego, pozwala utrzymać skórę w dobrym stanie. Mogą być używane zarówno przez osoby prowadzące aktywny tryb życia, jak przez obłożnie chorych, unieruchomionych na długi czas w łóżku, którzy także korzystają z dofinansowania do poduszek lub materaców przeciwoodleżynowych, których zadaniem jest zapobieganie powstawaniu odleżyn u osób przewlekle chorych.

Osoby dotknięte ograniczeniami sprawności mają również trudności w zaakceptowaniu samego siebie. Niewątpliwie załamanie oraz brak wiary w sens dalszego życia opóźniają proces rehabilitacji i leczenia, a także obniżają przewidywane efekty tych działań. Sytuacja wiąże się z silnymi emocjami, które towarzyszą ludziom w takich przypadkach. Problem z przystosowaniem i oswojeniem się z sytuacją dotyka większości osób niepełnosprawnych, tracą one wiarę i nadzieję na polepszenie swojej sytuacji i w miarę normalną egzystencję. W ramach środków PFRON osoby niepełnosprawne z upośledzeniem narządu ruchu mają możliwość skorzystania z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego tj. sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia, integracji społecznej, potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby niepełnosprawnej.

W 2016 roku **5** osób otrzymało dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w wysokości **3 240,00 zł**, w tym: 2 rowery rehabilitacyjne stacjonarne, 1 rotor kończyn górnych i dolnych, 1 kombinezon rehabilitacyjny, 1 masażer do stóp.

Niestety w dalszym ciągu mimo wielu akcji i kampanii społecznych, większej świadomości społecznej wciąż spotykane są sytuacje, w których osoby niepełnosprawne są wytykane palcami i izolowane przez resztę społeczeństwa. Negatywne reakcje otoczenia osoby niepełnosprawnej, niechęć, obojętność, niejednokrotnie strach przed nieznaną sytuacją. Zachowania takie mają swoje daleko idące konsekwencje, osoby niepełnosprawne maksymalnie ograniczają kontakt z resztą społeczeństwa, spowolniony jest także proces adaptacyjny oraz rehabilitacja. Pozytywne reakcje i normalność w kontaktach międzyludzkich sprzyjają aktywności społecznej i zawodowej, dają szansę na samodzielne i kreatywne rozwiązania. Wszyscy mamy świadomość, iż niepełnosprawność jest problemem, którego nie da się na stałe wyeliminować z życia społecznego. Zarówno osoby dotknięte obniżeniem sprawności, jak i ich otoczenie muszą uświadomić sobie, iż dla osoby niepełnosprawnej zwykły dzień, to walka o normalną codzienność i funkcjonowanie w społeczeństwie.

Przechodzenie obojętnie wobec tego tematu jest krzywdzące dla osób, które oczekują chociażby tylko wsparcia i zrozumienia ze strony innych.

Rehabilitacja zawodowa odgrywa bardzo ważną rolę w rehabilitacji osób niepełnosprawnych i jest nierozdzielnie powiązana z rehabilitacją społeczną. Jedną z podstawowych wartości w życiu osób niepełnosprawnych stanowi praca. Wykonywanie pracy zawodowej nie tylko zapewnia egzystencję osobie niepełnosprawnej; ma też decydujący wpływ na poczucie własnej wartości, pozwala czuć się osobą niezależną, użyteczną społecznie oraz określa jej pozycję w hierarchii społecznej.

Realizacja przez Centrum zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wynikających z ustawy umożliwia osobom niepełnosprawnym wsparcie finansowe przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej oraz zatrudnienie na stanowiskach pracy wyposażonych stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Dofinansowanie kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych stanowi jednocześnie formę zachęty dla pracodawców zamierzających zatrudniać niepełnosprawnych pracowników.

W ramach rehabilitacji zawodowej realizowano dwa zadania.

Na **zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych** (art. 26e ustawy) wpłynęło 8 wniosków, na łączną kwotę 418 400 zł.

Jeden pracodawca odstąpił od realizacji umowy, jeden wniosek oddalono z uwagi na braki formalne, 2 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie.

Dofinansowania udzielona 4 pracodawcom, na utworzenie stanowisk:

- a) operator automatu do malowania zniczy,
- b) operator urządzeń do cięcia i konfekcjonowania folii,
- c) grafik komputerowy,
- d) introligator.

Drugim realizowanym zadaniem było **jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej lub rolniczej** (art. 12a ustawy), o które ubiegały się 3 osoby, wnioskując łącznie o kwotę 148 162 zł.

Dofinansowania w łącznej kwocie 103 470 zł przyznano 3 osobom, rozpoczynającym działalność w zakresie świadczenia usług:

- a) sprzątających,
- b) obróbki metali i nakładania powłok na metale,
- c) nauki języka angielskiego.

Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje jeden warsztat terapii zajęciowej - Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Upośledzonym Umysłowo w Inowrocławiu dla 30 uczestników.

Warsztat terapii zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Realizacja przez warsztat zadań, o których mowa odbywa się poprzez:

- 1) ogólne usprawnianie;
- 2) rozwijanie umiejętności, w tym wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej;
- 3) przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej;
- 4) rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy;

- 5) rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.

W zajęciach uczestniczyło po 30 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Większość uczestników posiadała niepełnosprawność intelektualną różnego stopnia, w niektórych przypadkach występowało sprzężenie niepełnosprawności oraz współistniejące choroby.

Zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004 r.) jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu, zwane dalej "sprawozdaniem", w terminie do dnia 1 marca następnego roku. Sprawozdanie to stanowi podstawę do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

Sprawozdanie zawiera w szczególności:

- 1) rozliczenie roczne oraz informacje o wykorzystaniu przez warsztat środków finansowych, z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług;
- 2) informacje o:
 - a) liczbie uczestników warsztatu oraz stopniu i rodzaju ich niepełnosprawności,
 - b) ogólnej frekwencji uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego,
 - c) formach i metodach realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej,
 - d) liczbie uczestników, którzy opuścili warsztat, wraz z podaniem przyczyn ich odejścia,
 - e) liczbie uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie:
 - zaradności osobistej i samodzielności,
 - rehabilitacji społecznej,
 - rehabilitacji zawodowejwraz z opisem tych postępów;
- 3) informacje o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo w Inowrocławiu, prowadzące Warsztat Terapii Zajęciowej „Razem” złożyło stosowne sprawozdania ze swojej działalności.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na działalność warsztatu przeznaczył w 2016 r. kwotę 479 880 zł, a Powiat Inowrocławski kwotę 53 320. Pieniądze zostały wykorzystane na wynagrodzenia dla pracowników, a także na koszty niezbędne do funkcjonowania warsztatu, energię, koszty ubezpieczenia, materiały do terapii w pracowniach oraz na trening ekonomiczny.

Terapia zajęciowa odbywała się w pracowniach terapeutycznych tj. w pracowni ogrodniczej, stolarskiej, kulinarnej i gospodarstwa domowego, plastyczno-poligraficznej, krawieckiej i umiejętności społecznych. Prowadzone są też zajęcia uzupełniające, rehabilitacja i rewalidacja i zajęcia rekreacyjno-sportowe.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej „Razem” z Inowrocławia biorą udział w wielu zawodach sportowych, między innymi: w Turnieju strzeleckim w Kobylnikach, IX Kujawsko - Pomorskim Mityngu Pływackim WTZ i Środowiskowych Domów Samopomocy, Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych i Przyjaciół oraz w II Powiatowym Turnieju Bowlingowym WTZ i ŚDS.

Realizacja przez warsztat działalności rehabilitacyjnej odbywa się za pomocą różnych metod pracy:

- 1) metody aktywnego uczenia się przez działanie, odkrywanie i przeżywanie sytuacji zadaniowych;
- 2) metody naturalnego bogactwa treści, wielości form i metod stymulacji;
- 3) wielofunkcyjnego, wielostronnego wielozadaniowego kształtowania.

Warsztat cieszy się dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych.

Po zapoznaniu się z przekazanymi materiałami dotyczącymi działalności warsztatu w roku ubiegłym należy ocenić pozytywnie pracę, prowadzoną rehabilitację zawodową, realizację indywidualnych planów terapii i rehabilitacji, metody pracy, współpracę z rodzicami oraz całość prowadzonej dokumentacji warsztatu.

Starosta Inowrocławski podpisał 21 lipca 2016 r. porozumienie Nr 104/2016 oraz w dniu 24 października 2016 porozumienie Nr 135/2016 z Prezydentem Torunia w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego, uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej „Arkadia” w Toruniu, w części nie objętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiat przekazał 3 110,33 zł na pokrycie kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców, zgodnie z art. 10b ust. 6 ustawy.

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o **dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych** ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki odgrywa istotną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz we włączaniu tych osób w nurt życia społecznego. Działania, te zwiększając aktywność osób z niepełnosprawnością, przyspieszają proces integracji społecznej.

Organizowanie zajęć i imprez sportowych służy podnoszeniu i nabywaniu sprawności fizycznej przez osoby niepełnosprawne. Sport jako element zdrowego stylu życia chroni zdrowie i ogranicza przyczyny i skutki niepełnosprawności.

Upowszechnianie kultury umożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących.

Organizacja rekreacji umożliwia wytchnienie, odpoczynek od pracy. Poprzez zapobieganie przemęczeniu służy ochronie zdrowia.

Organizowanie turystyki stanowi aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania lub wędrowek w celach krajoznawczych.

W roku sprawozdawczym na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wpłynęło 17 wniosków. Jeden z Wnioskodawców zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie.

Zawarto 16 umów na łączną kwotę 29 520 zł.

W wyniku rozliczenia realizowanych przedsięwzięć kwota dofinansowania wyniosła 29 511 zł.

Stowarzyszenia i organizacje otrzymały dofinansowanie z przeznaczeniem na niżej wymienione cele:

- 1) dofinansowanie z zakresu sportu osób niepełnosprawnych - 1 zadanie zostało dofinansowane na kwotę 340 zł;
- 2) dofinansowanie z zakresu rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - 6 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 21 500 zł;
- 3) dofinansowanie z zakresu kultury osób niepełnosprawnych - 9 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 7 671 zł.

Dofinansowano następujące zadania.

Tabela 8

<i>Lp.</i>	<i>wnioskodawca</i>	<i>Przedmiot dofinansowania</i>	<i>osoby dorosłe</i>	<i>dzieci</i>	<i>kwota przyznana</i>
1.	Polski Związek Niewidomych	Obchody Dnia Dziecka	0	20	2 40
2.	Polski Związek Niewidomych	Wycieczka integracyjna do Sielpi	35	0	6 000
3.	Fundacja „Przystań Nadziei”	Wycieczka krajoznawcza do Torunia	13	0	400
4.	Polski Związek Niewidomych	Festyn – piknik integracyjny	63	0	1 150
5.	Polski Związek Niewidomych	Turniej warcabowy	16	0	500
6.	Inowrocławskie Stowarzyszenie AMAZONKI	Wycieczka do Szklarskiej Poręby i okolic	30	0	8 000
7.	Fundacja „Przystań Nadziei”	Wycieczka krajoznawcza do Myślecinka	13	0	250
8.	Fundacja „Przystań Nadziei”	Obchody Dnia Solidarności...	13	0	300
9.	Polski Związek Głuchych	Wycieczka turystyczna	23	0	5 700
10.	Polski Związek Głuchych	Obchody Międzynarodowego Dnia Głuchego	36	0	1 551
11.	Polski Związek Niewidomych	Obchody Dnia Białej Laski	66	0	1 700
12.	Polski Związek Głuchych	Turniej Dartha	19	0	340
13.	Polski Związek Głuchych	Spotkanie Opłatkowe	40	0	1 110
14.	Polski Związek	Impreza Mikołajkowa dla	0	20	390

	Niewidomych	dzieci			
15.	Fundacja „Przystań Nadziei”	Wieczór Wigilijny	15	0	290
16.	Inowrocławskie Stowarzyszenie AMAZONKI	Spotkanie Oplatkowe	38	0	1590
<i>RAZEM</i>					29 511

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a ustawy można dofinansować uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Osoby niepełnosprawne uczestniczące w turnusach rehabilitacyjnych korzystają z całodobowej opieki lekarsko-pielęgniarskiej, leczenia farmakologicznego i diet odpowiednio zaleconych przez lekarza prowadzącego. Ponadto uczestnicy turnusu mogą korzystać z wykwalifikowanej pomocy psychologicznej i fachowej wiedzy przekazywanej przez personel danego ośrodka w formie prezentacji i wykładów, wiedzy na temat przyczyn niektórych schorzeń cywilizacyjnych, zagrożeń związanych z nieprawidłowym trybem życia, nawykami i odżywianiem, a także sposobów zapobiegania negatywnym skutkom tych zjawisk. Osoba niepełnosprawna może brać udział w terapiach psychologicznych, edukacji zdrowotnej prowadzonej przez wysokokwalifikowaną kadrę.

W ośrodkach odbywają się prelekcje na tematy regionalne, historyczne, wykłady z zakresu nowych metod terapeutycznych. Osoba niepełnosprawna ma możliwość uczestniczenia w wyprawach poznawczych do szczególnie atrakcyjnych miejscowości regionu, w którym turnus się odbywa. Organizowane na turnusach są również koncerty muzyczne, pokazy tańca towarzyskiego, ogniska i wieczorki taneczne.

Większość organizowanych turnusów to turnusy usprawniająco-rekreacyjne, na których osiąga się efekty rewalidacyjne w zakresie schorzeń podstawowych oraz percepcji sensorycznej i poprawy koordynacji psychoruchowej. Osoba niepełnosprawna integruje się z grupą i z otoczeniem co znacznie wpływa na umiejętność radzenia sobie z niepełnosprawnością i nawiązywanie nowych kontaktów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007, Nr 230 poz. 1694, z późn. zm.) wysokość dofinansowania wynosiło:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lata uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Tabela Wysokość dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym obliczonym według „przeciętnego wynagrodzenia” na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym.

Tabela 9

Stopień niepełnosprawności	IV kwartał 2015 (4066,95zł)	I kwartał 2016 (4181,49 zł)	II kwartał 2016 (4019,08zł)	III kwartał 2016 (4055,04 zł)
Znaczny (30%)	1220,00	1254,00	1206,00	1217,00
Umiarkowany (27%)	1098,00	1129,00	1085,00	1095,00
Lekki (25%)	1017,00	1045,00	1005,00	1014,00
Dzieci do 16 roku życia lub od 16 do 24 uczące się nie pracujące (30%)	1220,00	1254,00	1206,00	1217,00
Opiekun (20%)	813,00	836,00	804,00	811,00
Pracownik ZPCHr (20%)	813,00	836,00	804,00	811,00

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2016 otrzymało **377 osób**, w tym:

- 152 osoby dorosłe i ich 69 opiekunów,
- 84 dzieci i ich 72 opiekunów.

Łącznie w roku 2016 na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przeznaczono środki z PFRON w wysokości **391 323 zł**, w tym dla:

- dorosłych osób niepełnosprawnych przekazano kwotę **229 776zł**, co stanowi **59%** środków,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przekazano kwotę **161 547 zł**, co stanowi **41%** środków.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych skorzystało **125** kobiet, co stanowi **33%** ogółu osób. Mieszkańcy wsi stanowili **10%** ogółu osób (**39** osoby).

Na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy można dofinansować osobom niepełnosprawnym likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Barieri architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Realizacja tego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W 2016 r. wpłynęło 78 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej na łączną kwotę 522 203,70 zł. Zawarto 45 umów o dofinansowanie, 44 zostały zrealizowane. Wypłacona kwota dofinansowań wyniosła 175 528,60 zł. Spośród osób, które otrzymały dofinansowanie większość przystosowywała łazienki do swoich potrzeb, m.in. likwidowano wanny, które ustępowały miejsca odpływom liniowym lub tzw. kopertom. Montowano także uchwyty, poręcze oraz siedziska prysznicowe. W ramach zadania kilkoro wnioskodawców otrzymało dofinansowanie do poszerzenia drzwi lub położenia podłóg antypoślizgowych. Dofinansowano także podjazd dla osoby na wózku inwalidzkim w kwocie 20 000,00 zł. Równą połowę osób, które otrzymały dofinansowanie stanowiły kobiety w liczbie 22. Aż 20 osób, które ubiegały się o dofinansowanie zrezygnowało z niego przed podpisaniem umowy.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Na dofinansowanie likwidacji barier technicznych wpłynęły w 2016 roku 64 wnioski na kwotę 261 921,50 zł. Zrealizowano 55 wniosków na kwotę 141 290,00 zł. Większość, bo 41 osób, otrzymała w ramach tego zadania dofinansowanie do zakupu łóżka rehabilitacyjnego, 8 do zakupu roweru trójkołowego, 2 do podnośników transportowych. Sfinansowano także schodolazy oraz napęd elektryczny do wózka inwalidzkiego. Większość beneficjentów pomocy stanowiły kobiety.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie wiedzy. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej kontakt z otoczeniem.

W 2016 r. 41 wnioskodawców ubiegało się o dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się. Łączna kwota wnioskowana wyniosła w tym zadaniu 94 577,78 zł. Wyplacono natomiast 23 486,00 zł dla 24 wnioskodawców - 4 z nich to kobiety. Większość osób wnioskowała o dofinansowanie do zakupu komputera, który za pośrednictwem internetu pozwoliłby im na komunikowanie się ze światem zewnętrznym. Dofinansowano również zakup lupy elektronicznej, sprzętu muzycznego do odsłuchiwania nagrań, tabletów wraz z programem Mówik.

W 2016 r. zgodnie z zarządzeniem dyrektora Centrum przeprowadzono kontrole:

- 1) zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego u 3 osób (na poziomie 15% umów zawartych w 2015 r., 10% umów zawartych w 2014 r. oraz 5% umów zawartych w 2013 r.);
- 2) sprzętu likwidującego bariery w komunikowaniu u 8 osób (na poziomie 15% umów zawartych w 2015 r., 10% umów zawartych w 2014 r. oraz 5% umów zawartych w 2013 r.).

Aktywny samorząd

„Aktywny samorząd” umożliwia aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz osób niepełnosprawnych, jest rozszerzeniem działań realizowanych przez samorządy w zakresie zaopatrzenia beneficjentów w sprzęt rehabilitacyjny oraz likwidowania barier

komunikacyjnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Proponowane formy wsparcia dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe: przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego; aktywizacja społeczna, zawodowa lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych; aktywizacja zawodowa poprzez zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie; poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji; wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych. W programie mogły brać udział osoby w wieku aktywności zawodowej (kobiety do 60 roku życia, mężczyźni do 65 roku życia) oraz dzieci i młodzież w wieku do 18 lat. Dodatkowo w obszarze C dofinansowanie mogły otrzymać kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 roku życia, o ile byli zatrudnieni.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2016 roku po raz kolejny przystąpiło do realizacji pilotażowego programu "Aktywny samorząd". Wnioski były przyjmowane od 7 marca do 10 października 2016 r.

Program obejmował następujące obszary wsparcia.

1) **Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,

w tym:

a) **Obszar A** – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – w 2016 r. wpłynęło 6 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 5 osób w wysokości 21 262 zł,**

- Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – wpłynął 1 wniosek, **który został zrealizowany pozytywnie, udzielono dofinansowania w wysokości 1 275 zł.**
 - b) **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – do Centrum wpłynęło 18 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 12 osób i wypłacono kwotę 69 100,00 zł.**
 - Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – do Centrum nie wpłynęły wnioski o dofinansowanie tego zadania,
 - c) **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - obszar nie był realizowany w roku 2016,
 - Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - wpłynęły 32 wnioski, **dofinansowanie otrzymały 22 osoby w wysokości 28 700,00 zł,**
 - Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – wpłynęły 2 wnioski, **dofinansowanie otrzymały 2 osoby w wysokości 34 050,30 zł,**
 - Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) - wpłynął 1 wniosek, **dofinansowanie otrzymała 1 osoba w wysokości 4 300,30 zł,,**
 - d) **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – wpłynęły 4 wnioski, **dofinansowanie otrzymało 4 osoby w wysokości 7 511,54 zł;**
- 2) **Moduł II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. W 2016 roku nastąpiły zmiany w procedurach wypłacania dofinansowania w ramach Modułu II w związku z czym wnioskodawcy w tym roku otrzymali jedynie część dofinansowania – wpłynęło 85 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 72 osób w wysokości 166 225,45 zł.**

W 2016 r. przeprowadzono kontrole w następujących obszarach: **Moduł I** - Obszar C
Zadanie 2 - 6 osób, Obszar D – 6 osób, **Moduł II** – osoby 4.

Program korekcyjno-edukacyjny

W 2016 r. w powiecie inowrocławskim został zrealizowany program korekcyjno-edukacyjny. Głównym celem programu jest powstrzymanie sprawców przemocy przed jej stosowaniem. Adresatami programu były osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Do programu przystąpiło 26 osób, ukończyło 14. Zajęcia odbywały się w formie sesji indywidualnych oraz grupowych w oparciu o scenariusz programu Duluth. Środki na realizację powyższego programu pozyskane zostały z dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Na realizację programu wydatkowano 12 242,75 zł.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR-ze w Inowrocławiu (OIK)

Od stycznia 2010 r. przy Centrum działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, zwany dalej Ośrodkiem. Przedmiotem działalności Ośrodka jest świadczenie bezpłatnej i anonimowej pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej dla nich sytuacji życiowej. Pomoc ta ma na celu zapobieganie przejścia kryzysu w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Z usług ośrodka korzystały:

- 1) osoby, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie;
- 2) osoby obarczone następstwami wielu trudnych zdarzeń w swoim życiu;
- 3) osoby doznające przemocy.

Ze względu na specyfikę pracy konieczna jest współpraca wielu specjalistów, w związku z tym klienci korzystali z pomocy:

- 1) psychologów-terapeutów;
- 2) pedagoga;
- 3) prawników;
- 4) pracownika socjalnego.

W 2016 r. z pomocy ww. specjalistów skorzystało 711 osób, podjęto 1 574 interwencji. Kontakty indywidualne z klientami:

- 1) psycholodzy - 751;

Najwięcej interwencji przeprowadzono w sprawach:

- 1) przemocy w rodzinie - 189;
- 2) rozwodowych – 157;
- 3) długów – 74;
- 4) zaburzeń psychopatologicznych - 61;
- 5) konfliktów rodzinnych - 73;
- 6) konfliktów małżeńskich – 123;
- 10) problemów emocjonalnych - 289;
- 11) alkoholizmu - 96;
- 12) problemów wychowawczych - 223;
- 13) walki o odzyskanie władzy rodzicielskiej – 27;
- 14) chorób terminalnych – 12;
- 15) wydarzeń traumatycznych – 157,
- 16) żałoba – 45.

W Ośrodku oprócz podejmowanych interwencji, terapii i wsparcia klientów prowadzono również następujące działania:

- grupę wsparcia dla osób w kryzysie życiowym. Grupa miała charakter otwarty, co pozwalało uczestnikom na wejście w grupę na każdym etapie jej trwania. Odbyło się 10 spotkań, w którym uczestniczyło 11 osób. Kobiety dzieliły się swoim doświadczeniem dostarczając wzajemnych wzmocnień poprzez przykłady własnych sukcesów w życiu, dawały sobie wsparcie emocjonalne. Po kilku edycjach można stwierdzić, że grupy wsparcia to jedna z najlepszych form pomocy osobom doświadczającym przemocy.

- grupę dla sprawców przemocy, w której uczestniczyło łącznie 44 mężczyzn i 3 kobiety. Odbyło się 20 spotkań. Głównym celem spotkań była redukcja zachowań przemocowych, nauka prawidłowej komunikacji partnerskiej, zdobycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

- grupę dla dzieci i rodziców w sytuacji około rozwodowej (1 cykl – 6 spotkań), w której uczestniczyło 8 osób dorosłych i 12 dzieci. Celem grupy było poznanie emocji i uczuć, które może odczuwać człowiek w trudnych sytuacjach życiowych, poznanie własnych praw i wyrażanie potrzeb w sytuacji rozwodu.

Zgodnie z założeniami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego odbyło się spotkanie wszystkich instytucji współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w których wzięło udział

w sumie 15 przedstawicieli tych jednostek. W spotkaniu uczestniczył lek. psychiatra Roman Karnowski, który przybliżył uczestnikom problem chorób psychicznych a ich związek z zachowaniami przemocowymi.

Przeprowadzono 5 warsztatów prawnych: „Prawo opiekuńcze i rodzinne” (3 razy), „Nieletni wobec prawa” (2 razy) dla rodziców uczniów szkół na terenie powiatu inowrocławskiego. W warsztatach udział wzięły 42 osoby.

OIK zorganizował szkolenie w dniach 23 – 24 czerwca 2016 r. „Praca z osobami uwięzłymi w przemoc – interwencja, pomoc, prawo”. W szkoleniu wzięło udział 60 osób, byli to policjanci, pracownicy socjalni, psychologowie, pedagodzy i kuratorzy zawodowi. Celem szkolenia było zwiększenie kompetencji zawodowych. Do współpracy w przeprowadzeniu szkolenia zaproszono specjalistów ze Stowarzyszenia Niebieskiej Linii.

Ośrodek wszczął 6 procedur Niebieskiej Karty.

Oprócz wyżej wymienionych działań Ośrodek współpracował z policją, prokuraturą, sądami, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej oraz Toruńskim Stowarzyszeniem Aktywności Społecznej. Pracownik Ośrodka jest członkiem Zespołów Interdyscyplinarnych przy GOPS oraz MOPS w Inowrocławiu. Pracownik Ośrodka w 2016 r. uczestniczył 118 razy w posiedzeniach grup roboczych oraz 6 razy w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych. Na bieżąco pracownicy Ośrodka udzielają konsultacji pracownikom służb pomocowych w powiecie inowrocławskim.

W Ośrodku zatrudniona była jedna osoba na pełnym etacie, ponadto zatrudnieni byli psychologowie i prawnicy na umowy cywilno-prawne, którzy udzielali porad i konsultacji. Utrzymanie Ośrodka wyniosło 127 789,75 zł.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR-ze w Inowrocławiu

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiat, należy w szczególności tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie istnieje od 1 stycznia 2010 r. Znajduje się w Jaksicach przy ulicy Sportowej 4 i działa w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach działa w celu zapewnienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ich dzieciom bezpieczeństwa osobistego oraz wsparcia i pomocy, dzięki któremu będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie dla siebie i dzieci. Poza ochroną ofiar przed osobą stosującą przemoc pracuje nad nabraniem przez ofiary przemocy w rodzinie dystansu do istniejącej sytuacji, próbuje wypracować większą łatwość w podejmowaniu decyzji, poprawienie relacji matek z ich dziećmi, poprawienie kondycji psychicznej ofiar doświadczających przemocy. Pracuje również nad aktywizacją zawodową, zwiększeniem wiedzy i świadomości prawnej osób, zwiększeniem poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości, nad odzyskaniem kontroli nad własnym życiem oraz rozwojem osobistym. Pomaga pomyślnie załatwiać sprawy urzędowe w różnych instytucjach (ops-y, policja, prokuratura, sądy, urzędy miast lub gmin w sprawie pozyskania mieszkań, szkoły, poradnie etc.).

W zakresie interwencyjnym zapewnia przede wszystkim bezpieczne schronienie ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie oraz udziela natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej, a także ma za zadanie zorganizować niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie lub jej dzieci. Rozpoznaje sytuację osoby i ocenia ryzyko w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką.

W zakresie terapeutyczno-wspomagającym diagnozuje problem przemocy w rodzinie, opracowuje indywidualny plan pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniający: potrzeby, cele, metody i czas pomocy oraz udziela poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego. Udziela konsultacji wychowawczych, wspiera przede wszystkim formami indywidualnej terapii m.in. w celu nabycia umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie. Dokonuje oceny sytuacji dzieci w rodzinie i udziela im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej. Ośrodek umożliwia również uczestniczenie w grupie wsparcia.

W zakresie potrzeb bytowych Ośrodek zapewnia całodobowy okresowy pobyt dla 10 osób, nieodpłatny, gdzie zapewnia wyżywienie, odzież, obuwie oraz środki higieny osobistej i środki czystości.

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku przebywały 44 osoby (w tym 19 kobiet, 1 mężczyzna i 24 dzieci). Przedział wiekowy kobiet to 21-56 lat, średnia wieku 30 lat, natomiast średnia wieku dzieci to 4 lata, mężczyzna w wieku 59 lat. Główną przyczyną przyjęcia do Ośrodka była przemoc fizyczna, psychiczna ze strony mężów, partnerów, ojców oraz innych osób. Średniomiesięczny stan mieszkańców Ośrodka wyniósł 6 osób.

Ważnym elementem pracy były działania specjalistów (prawnik, psycholog, pracownik socjalny, pedagog, pracownik prowadzący) oraz pozostałych pracowników, którzy udzielali pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych, dokonywali diagnozy sytuacji oraz prowadzili konsultacje wychowawcze, zajęcia edukacyjno-wychowawcze dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz ich dzieci, zajęcia pedagogiczne, a także zajęcia edukacyjne nt zjawiska przemocy domowej, łącznie we wszystkich zajęciach wzięło udział 19 osób i przeprowadzono dla nich 53 spotkania. W 2016 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjno-wychowawcze nt przemocy rówieśniczej w szkołach podstawowych, łącznie skorzystało z tych zajęć 424 uczniów z 6 szkół podstawowych z powiatu inowrocławskiego.

W okresie sprawozdawczym udzielono łącznie pomocy i wsparcia 222 osobom, w tym 178 osobom w formie ambulatoryjnej (prawnik, psycholog, pedagog) i 44 osobom w formie pomocy całodobowej. Łącznie udzielono 770 porad, konsultacji i terapii.

W Pokoju Przesłuchań mieszczącym się w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w roku 2016 przeprowadzono 34 przesłuchania małoletnich świadków.

Średnie zatrudnienie w 2016 r. wyniosło 7,2 etatu, natomiast średnie miesięczne wynagrodzenie 2 438,86 zł. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W okresie sprawozdawczym wydatkowano na działalność Ośrodka 352 238,53 zł.

Pozostała działalność

W ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów placówek opiekuńczo-wychowawczych przyznano 6 świadczeń na kwotę 3 000,00 zł.

Zgodnie z art. 19 ust. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie,

również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego. Centrum przekazuje sprawozdania i zbiory centralne wykonywanych zadań.

Zorganizowano obchody Dnia Pracownika Socjalnego. Podczas uroczystości 21 listopada Wicestarosta Inowrocławski wręczył pamiątkowe listy gratulacyjne wyróżniającym się pracownikom domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i Centrum.

W siedzibie Centrum odbyły się 4 spotkania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w której skład wchodzi członkowie stowarzyszeń. Na spotkaniach opiniowane były uchwały i programy dotyczące osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020 została powołana Zarządzeniem Nr 23/2016 Starosty Inowrocławskiego z dnia 30 czerwca 2016 roku. W skład Rady wchodzi przedstawiciel Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria”, przedstawicielka Stowarzyszenia „Amazonki”, przedstawicielka Fundacji „Przystań Nadziei”, pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu oraz pracownik Centrum. Działalność Rady jako organu opiniodawczo-doradczego skupia się na opiniowaniu projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Podejmuje działania doradcze w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, które jest wydawcą magazynu „Integracja”. Centrum zamawia magazyn w liczbie 75 szt. Magazyn jest rozprowadzany bezpłatnie do placówek podległych oraz osób zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Celem jest wspieranie działań podejmowanych przez Stowarzyszenie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskiwaniu informacji.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powołana została Komisja opiniująca wnioski na dofinansowania likwidacji barier architektonicznych i technicznych. W skład komisji weszli przedstawiciele Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria”.

Centrum w ramach współpracy z organizacjami pozarządowym pomaga promować działalność organizacji, udostępniając własną stronę internetową, www.pcpr-ino.pl, na której są zamieszczane aktualne informacje tj. dane adresowe, telefony oraz informacje o funkcjonowaniu stowarzyszeń.

Kontrole przeprowadzone przez pracowników PCPR w jednostkach nadzorowanych:

- 1) DPS Inowrocław, 24 listopada;

- 2) DPS Parchanie, 28 września;
- 3) DPS Warzyn, 30 września;
- 4) DPS Tarnówko, 26 października;
- 5) DPS Ludzisko, 28 października;
- 6) WTZ w Inowrocławiu, 21 października.

Jednocześnie korzystając z uprawnień kontrolnych wobec organizatorów i ośrodków prowadzących turnusy rehabilitacyjne przeprowadzono 31 sierpnia kontrolę w Sanatorium Uzdrowskim „Modrzew”, w Szpitalu Uzdrowskim „Energetyk” i Sanatorium Uzdrowskim Ośrodku Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej „Oaza”.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2017

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu potrzeba 865 535 zł.

Na rehabilitację społeczną i zawodową otrzymaliśmy środki z PFRON-u w wysokości 2 077 162 zł.

Na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej potrzeba 132 000 zł.

Na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie otrzymaliśmy środki w wysokości 372 500 zł.

Na pomoc zdrowotną dla nauczycieli i nauczycieli emerytów i rencistów zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie Karty Nauczyciela potrzeba 4 000 zł.

Inowrocław, w kwietniu 2017 r.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Ryszard Jagodziński